

Stqarrija tal-FRA għall-Istampa
Vjenna, l-10 ta' Ġunju 2021

EMBARGO: 8 ta' Ġunju 2022 08:30 CET

Trawwim tad-drittijiet soċjali: čavetta għall-irkupru tal-UE mill-COVID-19

Il-pandemija skattat appoġġ finanzjarju mingħajr preċedent mill-UE biex jiġi miġgieled l-impatt soċjali tal-COVID-19. Hafna nies fl-UE, specjalment persuni vulnerabbi, iffaċċjaw aċċess imnaqqas għall-kura tas-saħħha, għall-kura tat-tfal, għall-edukazzjoni u l-internet. Dan wassal għal mortalità eċċessiva, faqar, qgħad u esklużjoni soċjali. Ir-Rapport dwar id-Drittijiet Fundamentali 2022 tal-FRA jiddeskrivi l-impatt miflurx tal-pandemija fuq id-drittijiet soċjali. Jissuġġerixxi wkoll kif għandhom jiġu indirizzati l-inugwaljanzi li qed jiżdied u t-theddid għall-koeżjoni soċjali.

"Ir-rispons għall-pandemija tal-COVID-19 u l-gwerra fl-Ukrajna juru l-mod kif l-Unjoni Ewropea tissawwar meta tkun ikkonfrontata bi kriżijiet," isostni d-Direttur tal-FRA [Michael O'Flaherty](#). "L-azzjoni u l-finanzjament tal-UE jistgħu jagħmlu differenza sinifikanti, u qed jagħmlu dan, b'mod partikolari meta jkunu marbuta ma' obbligi legali u impenji političi rilevanti biex jiġu ssalvagħwardjati d-drittijiet soċjali tan-nies. Il-monitoraġġ effettiv tal-użu tal-fondi biss se jappoġġa lill-gvernijiet biex jiġi żgurat irkupru mill-pandemija li huwa konformi mad-drittijiet. Dan se jappoġġahom ukoll fl-aġġustament tal-miżuri ffinanzjati biex jindirizzaw b'mod suffiċjenti l-vulnerabbilitajiet soċjali tan-nies, b'mod partikolari ta' dawk l-aktar milquta – it-tfal u ž-żgħażaqgħ."

Ir-Rapport dwar id-Drittijiet Fundamentali 2022 tal-FRA jirrifletti fuq l-iż-żviluppi u n-nuqqasijiet firrigward tal-protezzjoni tad-drittijiet tal-bniedem fl-UE matul is-sena li ghaddiet. Il-[kapitolu fokali tiegħi](#) jirrieżamina l-impatt tal-pandemija fuq id-drittijiet soċjali tan-nies, bħall-edukazzjoni, l-impiegji u l-kura tas-saħħha. Dan jagħti ħarsa lejn l-esperjenzi tat-tfal, iż-żgħażaqgħ, nies akbar fl-età, nies b'diżabilità, u nies oħra f'sitwazzjonijiet vulnerabbi. Jagħti ħarsa wkoll lejn il-mod kif il-pajjiżi tal-UE jippjanaw li jużaw il-EUR 724 biljun ta' finanzjament tal-UE allokat għall-irkupru mill-pandemija biex jitrawmu d-drittijiet soċjali.

Filwaqt li jimxu 'l quddiem, jenħtieġ li l-gvernijiet jinvolvu korpi nazzjonali fl-oqsma tad-drittijiet tal-bniedem jew tal-ugħwaljanza biex jiġi mmonitorjat li l-miżuri ta' rkupru ffinanzjati mill-UE jsegwu d-drittijiet fundamentali. Jenħtieġ li dawn ifittxu b'mod partikolari li:

- jissodisfaw id-drittijiet soċjali tan-nies l-aktar milquta mill-pandemija;
- jivvalutaw u jaġġustaw, jekk ikun meħtieġ, miżuri ffinanzjati mill-UE biex jiżguraw li dawn jirrispettaw u jrawmu d-drittijiet soċjali;
- jiżguraw li l-użu tal-fondi ta' rkupru tal-UE ma jkunx inkompatibbi la mal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-UE u lanqas mal-Konvenzjoni tan-NU dwar id-Drittijiet ta' Persuni b'Diżabilità (CRPD).

Kwistjonijiet ewlenin oħra ta' drittijiet fundamentali fl-2021 jinkludu:

- **Id-drittijiet tat-tfal** – il-pandemija kompliet thalli impatt fuq il-benesseri u l-edukazzjoni tat-tfal. Hafna sofrew, b'mod partikolari dawk li ġejjin minn ambjenti żvantaggħati, u dan ħallihom f'riskju akbar ta' faqar u esklużjoni. L-ewwel [Strateġija tal-UE qħad-Drittijiet tat-Tfal flimkien mal-Garanzija Ewropea qħat-Tfal](#) kienu stadji notevoli li jfittxu li jixprunaw l-isforzi biex jiġu promossi u protetti d-drittijiet tat-tfal kollha. Jenħtieġ li l-pajjiżi tal-UE jiżguraw li l-pjanijiet ta' azzjoni nazzjonali tagħhom iwettqu l-għanijiet tal-istrateġja u tal-Garanzija.
- **Il-migrazzjoni** – l-isfidi tal-fruntieri għad-drittijiet fundamentali komplew. Il-migrant ffaċċjaw vjolenza jew ġew irrifjutati fil-fruntieri tal-art tal-UE u aktar minn 2 000 migrant mietu fil-baħar. Jenħtieġ li l-pajjiżi tal-UE jwettqu monitoraġġ tal-fruntieri effettiv u indipendent biex jiġu miġġieda l-abbużi tad-drittijiet. L-ghadd ta' tfal li jfittxu l-ażil, inkluži tfal mhux akkumpanjati, żdied, u dan jistħoqqlu attenzjoni partikolari mill-amministrazzjonijiet nazzjonali.

- **Razziżmu** – il-pandemija kompliet theġġeġ id-diskriminazzjoni, ir-reati ta' mibegħda u b'mod partikolari d-diskors ta' mibegħda online lejn il-migrant u l-minoranzi etnici. Filwaqt li jibnu fuq il-[Pjan ta' Azzjoni tal-UE għall-Ġlieda Kontra r-Razziżmu](#) fl-2020, il-biċċa l-kbira tal-pajjiżi tal-UE adottaw jew qed jiżviluppaw pjanijet ta' azzjoni nazzjonali biex jindirizzaw ir-razziżmu u d-diskriminazzjoni etnika. Biex iżidu l-isforzi tagħhom, jenhtieg li l-pajjiżi tal-UE jippenalizzaw ir-reati ta' mibegħda, jinkoragġixxu r-rappurtar u jappoġġaw aħjar lill-vittmi. Dan jinkludi wkoll it-twettiq ta' pjanijet ta' azzjoni u strateġiji permezz ta' monitoraġġ infurmat.

Ir-rapport jiġbor fil-qosor u janalizza l-iżviluppi ewlenin tad-drittijiet tal-bniedem fl-UE matul l-2021. Dan jinkludi [proposti għal azzjoni](#), li jkopru l-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-UE u l-użu tagħha mill-Istati Membri; l-ugwaljanza u n-nondiskriminazzjoni; ir-razziżmu u l-intolleranza relatata; l-inklużjoni tar-Rom; l-ażil, il-fruntieri u l-migrazzjoni; is-soċjetà tal-informazzjoni, il-privatezza u l-protezzjoni tad-data; id-drittijiet tat-tfal; l-access għall-ġustizzja; u l-implimentazzjoni tas-CRPD.

Għal aktar informazzjoni jekk jogħġibok ikkuntattja: media@fra.europa.eu / Tel.: +43 1 580 30 653